

Bőrszínünktől függetlenül. Az emberek egészséges együttélése azon alapszik, hogy békében, nyugalomban tudnak együtt élni egymás mellett. Aki ezt a békét megkérdőjelezi, az a közöség közötti jó viszony felbontására törekszik. Itt eljutottunk a büntetőjog világába: ez a magatartás már társadalomra veszélyes cselekedetnek számít.

Ezekről a gondolatokról egy nem olyan régen hallott előadás intelmei jutnak eszembe, ahol az előadó, Márki Zoltán, Abraham Lincolnt idézte, és a bőrszínnel kapcsolatos ellentmondásokra hívta fel a hallgatóság figyelmét. A fehér emberek a történelem folyamán azért tették rabszolgákká a feketéket, mert ez utóbbiak bőrszíne sötétebb. Ha elfogadjuk azt a logikát, hogy a bőrszín a meghatározó, akkor saját csapdánkba eshetünk. Mert minden fehér bőrű embernél van még fehérebb bőrű, aki ennek a logikának az alapján szintén rabszolgájává teheti a nála kevésbé fehér bőrű embertársát. Minden európai emberhez képest van még európaibb, minden árjához képest van még árjább. Vagy mindez mégsem a szín kérdése? Talán azért van, mert a fehérek, az európaiak, az árják, a zöldkabátosok - de nevezhetjük őket biciklistáknak is - okosabbak, mint a nem európaiak? Ez a logika Lincoln szerint megint csak zsákutcát jelent. Hiszen egy ember, aki okosnak tartja magát, és ezért igaz le másokat, mit tesz akkor, ha nála okosabb emberrel találkozik?

Sajnos, mi emberek, gyakran törjük azon a fejünket, hogyan okozunk bajt a másoknak. Ha ez a sérelemokozás testi sértést is jelent, akkor a büntetőjog pajzsa működésbe lép. A szóbűn viszont az esetek többségében nem bűncselekmény: a becsület-sértés, a rágalmazás igen, a gyűlöletbeszéd önmagában nem. Hegedűs Lóránt esetében, pl. jogerős felmentő ítélet született. Marad tehát a másik rágalmazása, gyalázása, gúnyolása. A gyűlölet körülöttünk olyan leleményes, hogy a félelem újra felüti fejét. Riadt képzetek duzzasztják és növelik a bajokat. Ezt csak

a kiközösítettek érhetik. Olyanok, akik már átéltek hasonló élményeket. S erről eszembe jut Rózsika. Vajon mi lehet vele? Cigányként, kiközösítésként hogyan képes megbirkózni azzal a szeretetlenséggel, amely a XXI. század hajnalán körülveszi?

Rózsikát a hetvenes évek közepén ismertem meg. Még három éves sem volt. Édesanyám egy gyermekvárosban talált rá. Akkori kapcsolatainak köszönhetően, nem hivatalosan, a kislány a hétvégéket és a szüneteket nálunk tölthette, egészen addig, ameddig örökbe nem fogadták.

Rózsika fekete hajú, fekete szemű, kreol bőrű kislány volt. Ha néha mosolygott - a kétévesen átélt tragédia után ritkán volt rá oka -, nem villantak meg kicsi fehér tejfogai. Nem voltak ugyanis elől fogai. Az apja, amikor egy baltával, a kislány szeme látára megölte Rózsika édesanyját és az összes hozzátartozóját, egy eltévedt suhintás a gyermek lábát is eltörte, fogait kiverte. Fél éven keresztül idegösszeroppanással kezelték.

A tragédia után majdnem egy évvel találkoztam vele először. Még én is gyerek voltam, 15 éves tinédzser. Ma is emlékszem azokra az éjszakákra, amikor Rózsika sírva felriadt, és kétségbeesetten kiabálta: „Jön a bolond bácsi, nem akarom!” Nem tudta, hogy édesanyja gyilkosa valójában a vér szerinti apja volt. Csecsemő volt még, amikor a szülei elváltak, és édesanyja újra férjhez ment.

Rózsika három évig lehetett a testvérem. Egyik hétvégén már nem hozhattuk haza, mert titkosan örökbe fogadták. (Édesanyám nem fogadhatta örökbe, mert már majdnem 50 éves volt. Tiltották a szabályok.) Azóta sem tudunk róla semmit. Nem tudhatjuk a nevét, a címét. Nem találkozhattunk vele soha többé.

Gyakran eszembe jut. Most is, Ady novellája kapcsán. Mi lehet vele? Vajon ihat-e egy korsóból a magyar lányokkal?

Kiss Anna

■ NŐK ÉS FÉRFIAK A SEGÍTŐ SZAKMÁKBAN: KÉSZSÉGFEJLESZTŐ TRÉNING

A Mágnes Alapítvány az Érett Személyiségért három napos (30 órás) intenzív továbbképzési programot indít a fenti címmel. A tréning témái: a nemek közti hasonlóságok és különbségek; női és férfi szerepek; nők és férfiak együttműködése a munkahelyen.

A programot az Országos Szociális és Gyermekvédelmi Továbbképzési és Szakvizsga Bizottság akkreditálta a személyes gondoskodást végző személyek részére, és 35 pontot ítél meg elvégzőiknek. Természetesen bármely más területről is szívesen látunk jelentkezőket, akiknek nincs szándékukban továbbképzési pontokat szerezni.

• **Ebben az akadémiai évben két tréninget tartunk Budapesten: az egyiket 2003. november 25-27. között, a másikat 2004. április 27-29. között.**

A tréningek programjának kidolgozói és a 16-20 fős csoportok vezetői: dr. Aczél Katalin és dr. Rudas János

Ha komolyan érdeklő a részvétel, akkor minden kötelezettség nélkül jelezze ezt az 1-206-0829 vagy az 1-212-6795 telefonon/üzemeltetőn/faxon, illetve az aczel.katalin@posta.net vagy a rudasj@freestart.hu e-mailen. Ez esetben írásos tájékoztatót és jelentkezési lapot küldünk az ön címére.